

ПРОЕКТ 45116

«ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТНО-АНАЛІТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДСЬКОСТІ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ
ПРОБЛЕМИ «ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БІДНОСТІ» В
ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ»



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



*Станіслав Ігнат'єв,
виконавчий директор
"Інституту сталого розвитку",
Директор центру
енергоефективності та
альтернативної енергетики,
заступник декана екологічного
факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна*



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



Institute of
Sustainable
Development



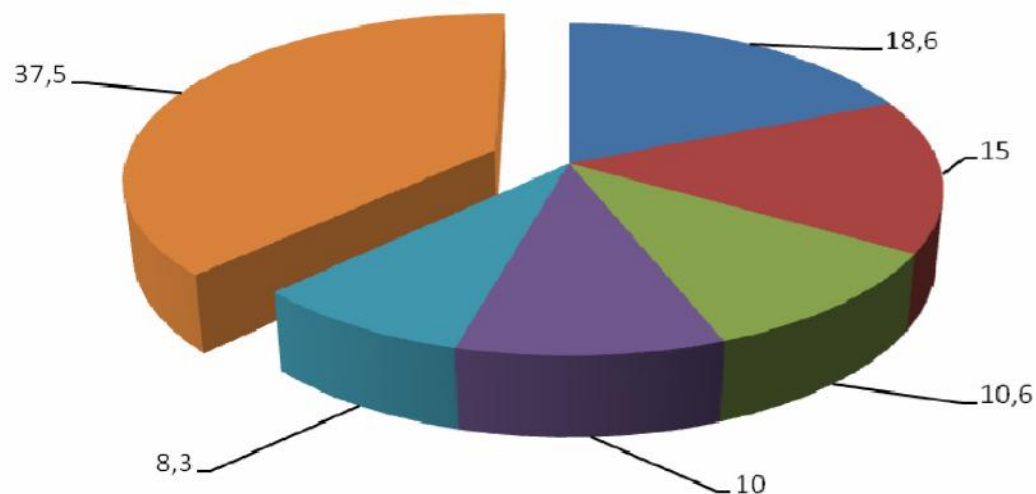
- ✘ Проект спрямований на сприяння розв'язанню резонансної проблеми мешканців Харківської області: найвищих в Україні комунальних тарифів на місцеві енергетичні ресурси, що призводить до виникнення важкого соціально-економічного явища «енергетичної бідності».
- ✘ Дана проблема обрана як одна з найбільш резонансних та значущих для території Харківської області, що визначено на основі контент-аналізу повідомлень у ЗМІ та аналізу регіональної політики



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



- високі комунальні тарифи, особливо на енергетичні ресурси
- нездатність соціально незахищених груп населення сплачувати спожиті комунальні, особливо, енергетичні послуги
- зношеність енергетичних мереж, що є у власності територіальних громад
- низький рівень продуктивності комунальних енергетичних систем, зокрема локальних котельень, особливо у малих містах та селищах міського типу
- потреба у впровадженні енергоефективних технологій у комунальному господарстві
- прозорість та підзвітність міської та обласної влади

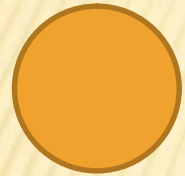
✘ Розподіл згадування проблем мешканців Харківської області в 12 місцевих та 16 регіональних ЗМІ (в тому числі Інтернет-видань) за період 2008-2010 р.р. та 5 місяців 2011 р.



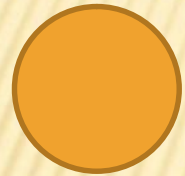
МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



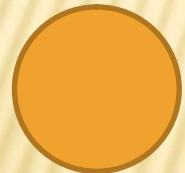
isd Institute of
Sustainable
Development



ЩО ТАКЕ «ЕНЕРГЕТИЧНА БІДНІСТЬ»



**СТРАТЕГІЯ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ
ПРОЕКТУ**



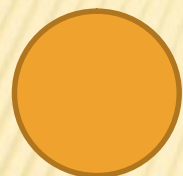
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



ЩО ТАКЕ «ЕНЕРГЕТИЧНА БІДНІСТЬ»?



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



Institute of
Sustainable
Development



- ✘ В м. Харків та Харківській області (за доповіддю Прем'єр-міністра України М.Я.Азарова на засіданні Кабінету Міністрів України 03 липня 2011 р.) найвищі серед міст України тарифи на послуги комунальних підприємств, особливо, в галузі місцевої енергетики – надання послуг із опалення та гарячого водопостачання.
- ✘ Враховуючи факт, що в Харківській області середній рівень заробітної плати становить 1 256,5 грн. (за даними щорічного звіту Державного агентства статистики України за 2010 р.), слід зазначити – цей показник є середнім для території України.



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



- ✘ *Енергетична бідність* (за С. Штенлі, Манчестер, 1999 р.) – складне соціально-економічне явище, що виникає у регіонах, в яких переважна більшість населення не здатна сплатити за спожиті енергетичні ресурси, або ж структура витрат домогосподарств, більше ніж як на 20% складається із витрат на енергозабезпечення.



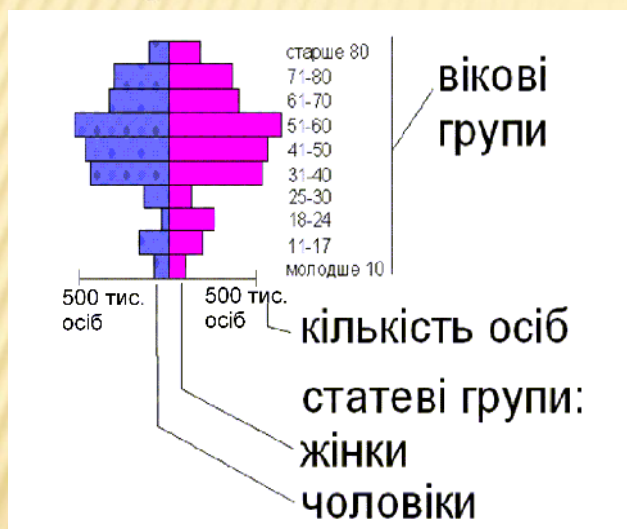
МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



ЦІЛЬОВА ГРУПА



За даними соціального опитування, проведеного у 2010 р. Харківським фондом соціологічних досліджень, мінімально 1 людина витрачає на енергетичні комунальні послуги 375 грн. на місяць, що складає майже 1/2 місячного прибутку соціально незабезпечених сімей. Явище є характерним для робітничих районів м. Харків та газифікованих сіл Харківської області. За розрахунками Інституту сталого розвитку, потенційно, явищем «енергетичної бідності» охоплено 832,5 тис. осіб (близько 1/3 населення Харківської області, разом із м. Харків).





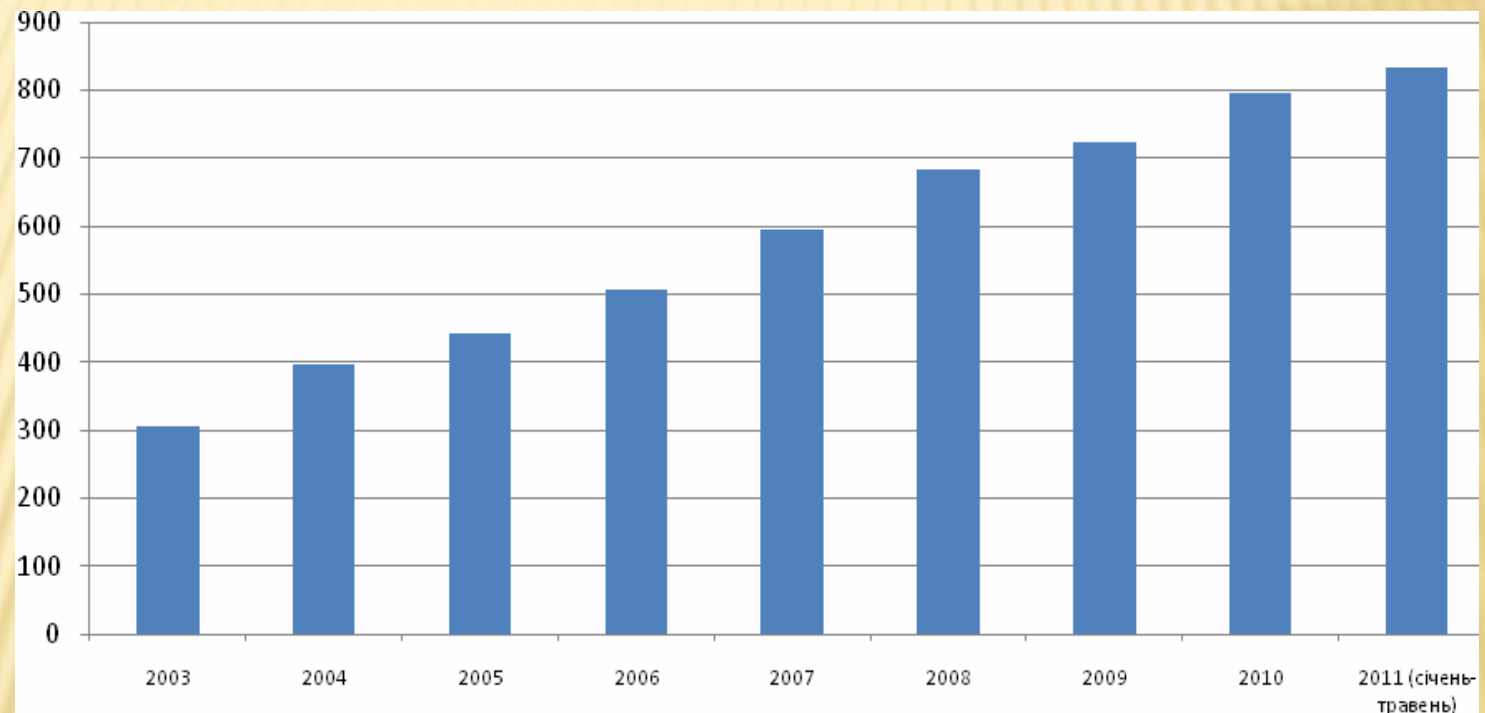
МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



ДИНАМІКА



Динаміка населення, що охоплено соціально-економічним явищем «енергетичної бідності» в Харківській області



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



Якщо середній рівень енергетичної бідності в регіоні становить:

- ✘ 20% від загального прибутку домогосподарства, то дане явище вважається регульованим на регіональному рівні;

в межах 20-30%, то дане явище вважається керованим на регіональному рівні та потребує змін програм соціальної політики та енергоспоживання;

- ✘ в межах 30-40% – явище важкокерованим на регіональному рівні та потребує системних змін;
- ✘ в межах 40-50% – явище потребує системного державного керування;
- ✘ більше 50% – явище незворотнє та потребує радикальних реформ державного рівня.



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



“БЮДЖЕТНА ПАНАЦЕЯ”

- ✘ Житлові субсидії, відповідно до згаданого вище нормативно-правового акту, сплачуються за рахунок видаткової частини державного бюджету.
- ✘ За даними Головного управління фінансів в Харківській області, вартість перерахованих коштів до підприємств комунального господарства, зокрема, місцевої енергетики, на компенсацію нарахованих структурними підрозділами Головного управління праці та соціального захисту населення в Харківській області (включаючи м. Харків) у 2010 р. склало 59,06 млн. грн.



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



ЩО ЩЕ?



Сума виплачених у 2010 р. житлових субсидій еквівалентно вартості :

- ✘ 114 сучасних енергозберігаючих котелень (що можуть опалювати 3-5 5-ти поверхових будинки),
- ✘ 23 стаціонарних енергозберігаючих котелень (що можуть опалювати мікрорайон з 10 9-ти поверхових будинків),
- ✘ 29 кілометрам сучасних ізольованих тепломереж,
- ✘ або заміні повної системи опалення у 18 4-х під'їзних 9-ти поверхових будинках.

Отже, по суті інструмент житлових субсидій не є **засобом боротьби із енергетичною бідністю**, а лише стимулює її розвиток: кошти державного бюджету витрачаються на оплату спожитих енергетичних ресурсів, замість модернізації енергетичних мереж.



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"

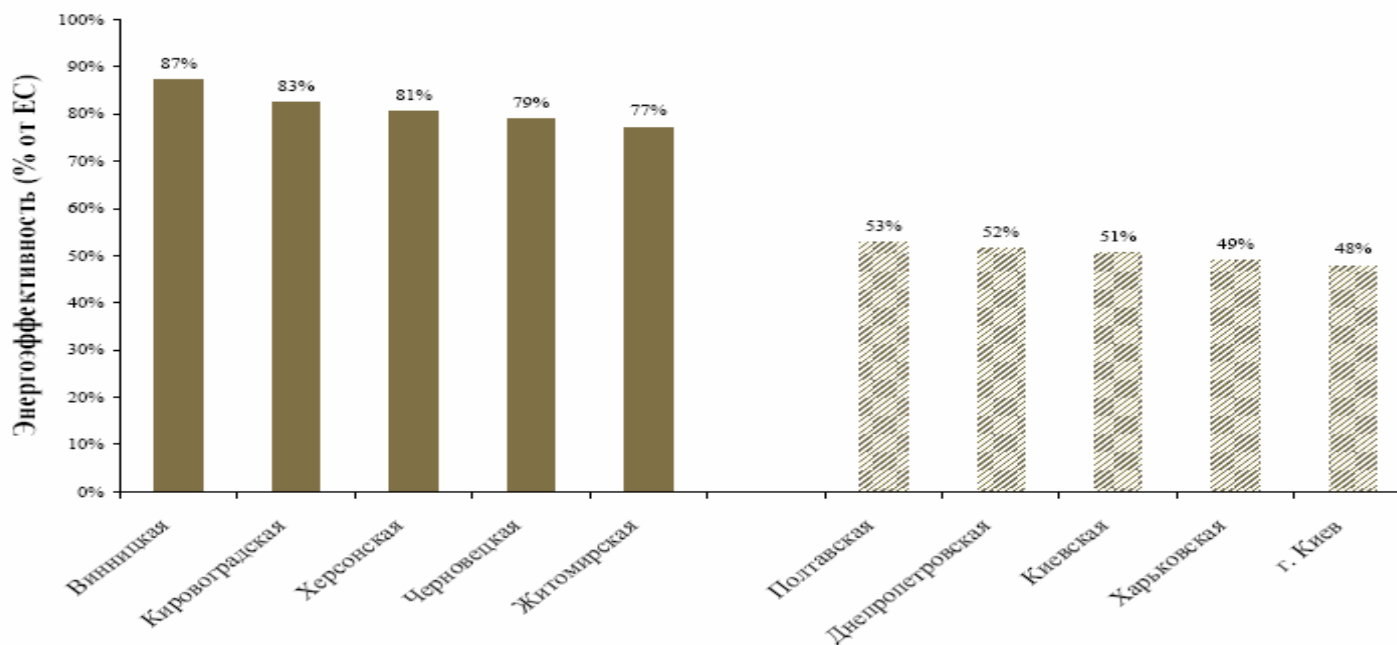


Institute of
Sustainable
Development



ВАЖЛИВО!

За Рейтингом енергоефективності областей України”
за ЖКГ (складений System Capital Management та
Bureau of Economic and Social Technologies)





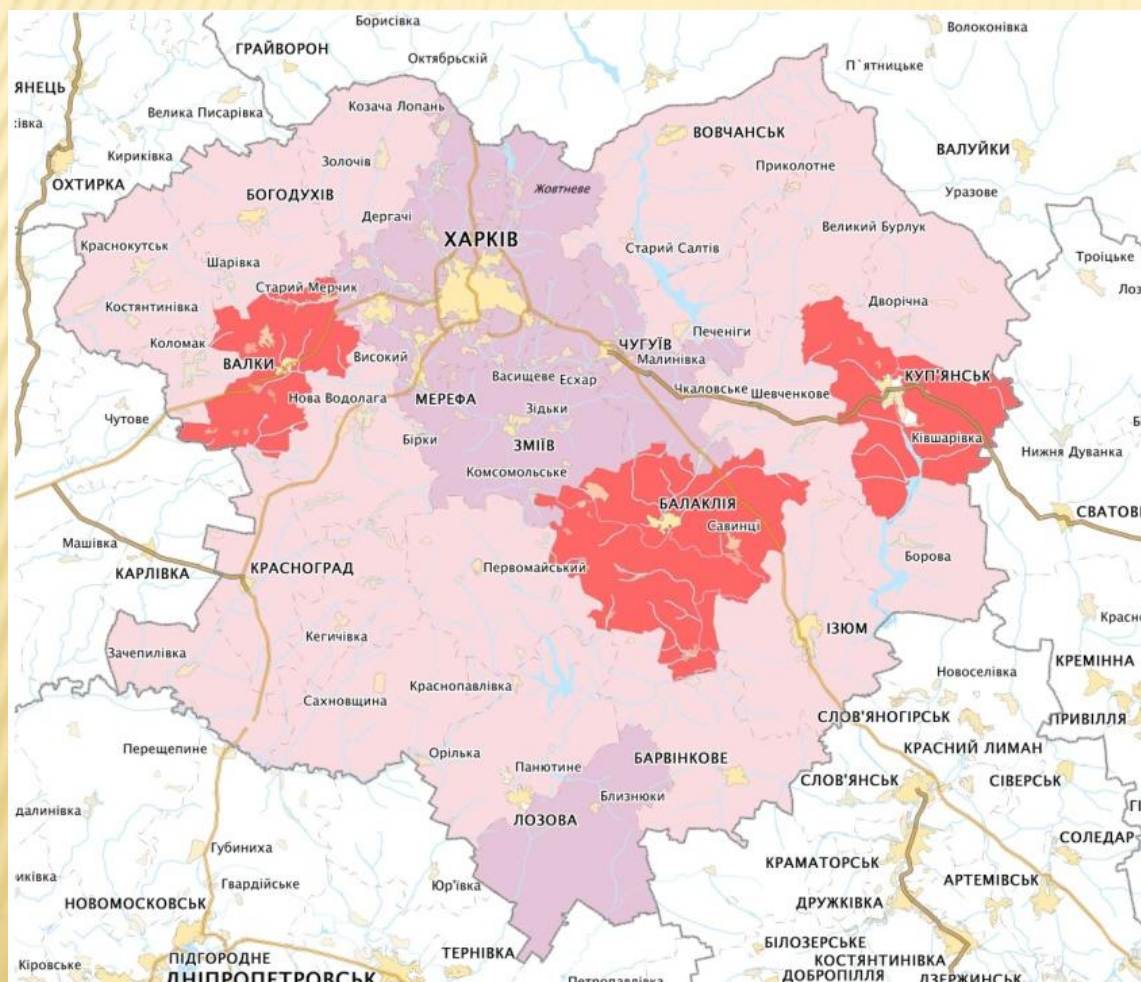
МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ РЕГІОНУ



УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Рівень енергоспоживання енергетичних ресурсів в адміністративних районах Харківської області

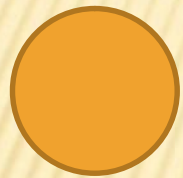
- Райони із надмірним рівнем енергоспоживання
- Райони із високим рівнем енергоспоживання
- Райони із середнім рівнем енергоспоживання



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



СТРАТЕГІЯ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ПРОЕКТУ



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



МЕТА ПРОЕКТУ

- ✘ *Впровадження громадської ініціативи із координації розробки регіональними експертами дієвих комплексних пропозицій до регіональної політики в галузі енергозбереження для зменшення рівня «енергетичної бідності» населення Харківської області*



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



ЗАДАЧІ ПРОЕКТУ

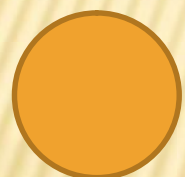
- ✘ Здійснення аналізу регіональної політики в Харківській області в галузях: енергозбереження, економіки (фінансування енергозбереження) та соціальної сфери (підтримка мешканців, вражених «енергетичною бідністю»), що призводять до виникнення «енергетичної бідності».
- ✘ Розробка та громадське обговорення дієвих експертних комплексних пропозицій до регіональної політики в галузі енергозбереження для зменшення рівня «енергетичної бідності» населення Харківської області.
- ✘ Публічне представлення комплексних пропозицій до регіональної політики в галузі енергозбереження для зменшення рівня «енергетичної бідності» населення Харківської області.



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd
Institute of
Sustainable
Development



ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Довготривалі наслідки реалізації проекту:

- ✘ *проведено аналіз регіональної політики в галузі енергозбереження, соціальної сфери та економіки, що призводить до поширення важкого соціально-економічного явища «енергетичної бідності»;*
- ✘ *привернуто увагу службовців Харківської обласної державної адміністрації та Харківської районної ради до резонансної проблеми «енергетичної бідності», що динамічно розвивається в Харківській області;*
- ✘ *створено дієві та реалістичні експертні рекомендації до регіональної політики в галузі енергозбереження щодо мінімізації впливу на населення Харківської області проблеми «енергетичної бідності»;*
- ✘ *забезпечено доступ громадськості до інформації щодо розробки, фінансування та об'ємів реалізації регіональних та місцевих програм в галузі енергозбереження;*
- ✘ *розпочато незворотні довгострокові позитивні зміни щодо мінімізації впливу на населення Харківської області проблеми «енергетичної бідності».*

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ! ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ



МІЖНАРОДНИЙ ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"



isd Institute of
Sustainable
Development



*Станіслав Ігнат'єв,
директор
ГО "Інститут сталого розвитку"*

www.isd.ucoz.ua

isdu@ukr.net